

som derfor ogsaa er i stor Bevægelse for, hvorledes man bedst kan fremme dens Lav. Det ærede Medlem havde ment at burde gjøre den Hensigt til den ærede Marineminister, om det ikke i og for sig vilde være klogt for Fremtiden at opføre paa Marinens ordinære Budget disse Summer, som vi i en Række af Aar nu have set staa paa det extraordinære Budget til saakaldte extraordinære Nybygninger til Flaaden. Han gjorde vist med Rette, med fuldkommen Ret opmærksom paa, at det kun er en falsk Citette, man sætter paa disse Poster, og at det vilde være meget fornuftigere og vilde give en langt klarere Opfattelse af Forholdet, hvis man lod dem gaa ind paa det ordinære Budget og staa ved Siden af de andre der; thi saa vilde man ogsaa komme til at se den hele bevilgede Sum til Marinen under en langt klarere Behyning. Jeg skal tillade mig at meddele Thinget for de 5 sidste Aar, for hvilke der er afslagt Regnskab, hvorledes det vilde komme til at se ud. De samlede Beløb for Marinen, altsaa baade de ordinære og de extraordinære, vise, naar de slaas sammen i en eneste Bunte, følgende ret smukke Progression, naar vi begynde med 1872—73 og ende med 1876—77. Jeg skal naturligvis kun nævne de store Summer, afuundede i Tusinder. For det første Aar saae vi 3,666,000 Kr., det næste 4,267,000 Kr., det tredje 4,231,000 Kr., det fjerde 5,074,000 Kr. og det sidste Aar 5,631,000 Kr. (Saffner: Er det det Hele?) Ja, det er baade det ordinære og det extraordinære Marinebudget, der giver denne smukke og ret interessante Progression (Saffner: Med Fyr- og Bagervæsenet?) Ja, med Fyr- Lods- og Bagervæsenet. Det er overhovedet ikke det, der interesserer mig her, om Beløbene angives paa den eller den Maade; det er blot Stigningen, der her er Tale om.

Jessen: Jeg skal blot bemærke, at de Tal, den sidste ærede Læser nævnte, syntes mig at vise, at vi ere langt fra at have naaet til det Maal vi skulle komme til. Det forekommer mig, at det er et Vidnesbyrd om, hvor overordentlig Lidt det er, vi bevilge til det bedste eller maaste eneste Bærn, vi have her i Landet.

Carstensen: I Anledning af de nylig fremhævede Summer skal jeg tillade mig i al Betsledenhed at henlede det ærede kongevalgte Medlems (Andræ) Opmærksomhed paa et Par Ord, jeg fremkom med ved Sagens 1ste Behandling; de gik ud paa, at, naar man vil anlægge en finansiell Alen paa Marinens Udvikling, kan man komme til det Resultat, hvortil det ærede Medlem nu kom, men at denne Alen er falsk overfor den store Udvikling, Materiellet har gennemgaaet i de sidste 15 til 20 Aar.

Andræ: Maa jeg gjøre opmærksom paa,

at ved en finansiell Bevilling maa en finansiell Alen altid faae Betydning og tilsidst komme til Anvendelse. Det gaar ikke an at stille et saadant Maal op, som Danmark efter sin finansielle Alen slet ikke kan naae. Det er meget væsentligt at lægge Mærke til, at der er ogsaa en finansiell Alen, som maa komme til Anvendelse.

Sonquidres: Jeg skal ikke indlade mig i Diskussion med den ærede 2den Landskingsmand for 10de Kreds (Jessen) om, hvilket Bærn der maa anses for det eneste eller det bedste. Jeg finder, at det vilde være en usfrugtbart Forhandling. Jeg har oftere imødegaaet Bemærkninger i denne Retning, men skal her indskrænke mig til at nedlægge en bestemt Indsigelse.

Carstensen: Jeg skal hertil kun sige, at det er fuldkommen rigtigt, at man ikke kan gaa ud over Landets finansielle Gyve; men staar man først paa det Standpunkt, at man vedkender sig, at Landet ikke har Gyve til at gjøre det for sit Forsvarsvæsen, som er det strengt Nødvendige, da maa man slaa ind paa en helt anden Vej end den, vi følge, og ganske opgive sit Forsvarsvæsen. Saa længe man derimod tror at maatte bevare et Forsvarsvæsen, har man ogsaa den Pligt at vedligeholde det.

Jessen: Det var imod min Villie, at jeg kom til at bruge Ordet: det bedste eller maaste eneste Bærn. Jeg vilde af Hensyn til det høitærede Medlem (Sonquidres) have undgaaet det, dersom jeg havde tænkt paa at vælge Ordene.

Andræ: Jeg vil blot endnu kun gjøre den Bemærkning, at en saadan Slutning som den, der blev fremsat af det ærede 7de Medlem for Kjøbenhavn (Carstensen), er fuldstændig urigtig. Fordi man ikke kan opnaa at stæffe sig en saadan Sikkerhed med Hensyn til Forsvarsvæsenets Udvikling, at man derved vil kunne afsværge de mulige Farer, er man ikke berettiget til at sige, at man kan opgives Forsvarsvæsenet. Enhver Stat er forpligtet til, naar den iøvrigt vil bevare sin Selvstændighed, at bidrage, hvad den kan, til at udvilde sit Forsvarsvæsen paa den fornuftigste Maade i Overensstemmelse med sine Kræfter i det Hele.

Da ikke Flere ønskede at udtale sig, sluttedes Forhandlingen.

§ 26 (se Tillæg C. Sp. 283 ff.) ansaas vedtagen uden Afstemning.

§ 27 fattes herpaa under Forhandling.